

יל דרום (60), אב לשלוש בנות, גר בנתיב העשרה, 200 מטר מרוצעת עזה. מאז שנות השבעים, עובד כפקח אזרוי באזורי גובל וצעת עזה. בגלל אהבתו לים, החל לעבוד כמציל ים בחיפה, להדריך קורסי צלילה, להציג תיירים מאילת לנואיבה, ומאוחר יותר להציג את עצמו לעובדה ברשות שמורות הטבע, כפקח באזורי סיני.

סופה בין הדרלים

"גרתי במיניבוס של 8 מ"ר, במחנה של סולל בונה, והתאהבתי במדבר. שמרתי על המפרק כי אנשים עדיין לא היו מודעים לשימירה על האלמנוגים ושאר בעלי חיים ימיים. חקרנו את האזור, ערכנו סקריםבים, מיפוי המפרק ועוד. כל העבודה נעשתה עם בדואים שהשתלבו ברשות ועסקו בשימירה על ערבי הטבע והנקיון". "במיניבוס הזה התהנתנתי עם מתנדבת מסקוטלנד. עשרה מטרים מהים בין שני דקלים", נזכר דרום בחוץ. "לקראת פנוי סיני הייתה אחראי על כל דרום סיני. ונרו בנגביות (נוןיאבה) ופונינו מגן עדן. אהבתה את הים הטרופי, את המרחבים ואת היכולת לעבוד ולגדל אלה בנותיה במקום קסום זהה. התנגדתי לפינוי, אך לא פיזית. היום ביתי נמצא 200 מטר מהרצועה. במושב נפלו מספר רב של קסאים ופצמ'רים. לפחותנו, לא היו פינויים נפש. אף על פי כן, אני רוצה להאמין שאחרי החזרה של היישובים ברצעת עזה, יהיה שקט ותהיה הפתחות לכוון שימירה על הטבע".

תשתיות: "השתה הפך אינטנסיבי, נוכחות הרבה יותר של קווי מים, מאגרים, חשמל, בזק, מקורות, הרחבות כבישים שגורמת לקיטוע אוכלוסיות ולקטילת חייו. אנו דורשים מעברים תת קרקעיים וגידור בצד הכבישים".

אתה רואה פתרון באופק?
"בסוף תקופת החוויה והאביב יש כאן פריחה מודيمة ותנות מטיילים רבים. במערכות המקומיות מבינים שהתיירות מביאה פרנסה ויש חשיבות רבה לשימורת ערבי הטבע. אומנם האזור מתח איום קשים מצד החקלאות והתשתיות, אבל הצלחה תבואה ממה שפעם חשבנו שלא טוב לנו – התיירות. פעם חשבנו שהתיירים יפריעו לבני הרים, אבל עם ניתוב נכון כולנו יכולים לצאת נשכרים ולהיות צד – חקלאות, תיירות וטבע".

מתי כדאי לבוא לבקר אותך?
"בתקופת הקיץ קשה לצאת לטיליל, אבל יש כאן מעין טبعי בפרק אשכול, רשות הטבע והגנים דאגה למפלוני מים ולבריכות שכשוך לרוחות המבללים – וזה תמיד נחמד לבקר. וכמובן, מינואר עד אפריל, ככל האוזור מתמלא פריחה ואטודקציות תיירותיות". ♣

אין מתנהלת עבודה?
"יש לי מספר שמורות מוכשרות שאני אחראי עליהם: ביתרונות בארי, להב צפון ודורם, וכאליה שוכנותה בתהילני הכרזה: נחל גדר, אזור מכרות באורי. הטלפון פותח מסביב לשעון והיום מתוכנן לפי בעיות: ציד, שריפות, נזקי חקלאות, בעלי חיים פצעיים, פיקוח על השמרות, אחזקה שוטפת, ניקיון, גידור, סימון, התлонות, פיקוח על אימוני צבא, פיקוח על ציד חוקי ולא חוקי. התפקיד מאד משתנה, האזור משותנה, החיים משתנות והקהל משתנה".

מהן הבעיות העיקריות?
עליך להתמודד עמן?
חקלאות: "חיות בר גורמות לנויקים לחקלאות ואנחנו עושים כל שביכולתנו כדי לעוזר לחקלאים. מדי פעם חיבים גם לדל אוכלוסיות. הפחד הגודל שלנו הוא שהחקלאים ייקחו את החוק ליהודים וישתמשו בрудלים לא מותרים".
ציד: "אלפי תאילנדים שהגיעו לצורכי החקלאות הביאו עmons את מסורת הצד. גם הבדאים מגדלים היום באופן בלתי חוקי כלפי ציד שהסתפטר החביב עליהם הוא ציד ארנבות וצבאים".

איפה אתה בחזונו של בן-גוריון?
"כשהגעתי לאזור הנגב הצפוני והמערבי ב-1982, רוב הגידולים החקלאיים היו גידולי בעל (לא השקיה), שאנים מרוסים ומדוונים. עם הזמן החקלאות השתנה מחקלאות בעל לחקלאות שלחין. הירדים מגדלים בנגב המערבי הרבה מאוד תפוחי אדמה, גז, עגבניות ושרר גידולים בהשקייה. הפרדסים עברו מאזור הרון לנגב המערבי. יש איהם רציני מאד על השטחים הפתוחים, מכיוון שגידולים אינטנסיביים גורמים למחלות קרע. שטחי בר רבים ובhem בעלי החיים נזוקים לוואיות ולשיטה הקטן של שמורות הטבע. נחלים גדולים כמו נחל בשור ונחל גדר, שכבר מאבדים מים למאגרי תפיסת מי השיטפונות, מקבלים מים רעילים מרמת חובב, ריסוס ודשן מהשטחים החקלאיים, שפכי ביוב מזוהמים בעיקר מאזור אופקים ובאר שבע. בעלי החיים השתו. לפני 20 שנה הייתה רואתليلת חותלי בה, קוקלים וזודניים. היום רואים חותלי ביצה".

